

OBRT

Petrović, Marija

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic in Pozega / Veleučilište u Požegi**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:112:381102>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-15**

VELEUČILIŠTE U POŽEGI
STUDIA SUPERIORA POSEGANA

Repository / Repozitorij:

[Repository of Polytechnic in Pozega - Polytechnic in Pozega Graduate Thesis Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

VELEUČILIŠTE U POŽEGI

Marija Petrović, 6088

OBRT

ZAVRŠNI RAD

Požega, ožujak 2019.

VELEUČILIŠTE U POŽEGI

DRUŠTVENI ODJEL

STRUČNI UPRAVNI STUDIJ

OBRT

ZAVRŠNI RAD

IZ PREDMETA:

OSNOVE TRGOVAČKOG PRAVA

MENTOR: dr.sc. Sanja Gongeta

STUDENT: Marija Petrović

Matični broj studenta: 6088

Požega, ožujak 2019.

OBRT

SAŽETAK

Obrt je vrsta malog poduzeća u kojemu osobe, koje se naziva obrtnicima, ulažu svoj rad kako bi napravili određeni proizvod za koji su stručni. Obrtnici se u današnje vrijeme susreću s izazovom zvanim industrijska proizvodnja. Iako je industrijski proizvod jeftiniji, kvaliteta proizvoda iz obrtne radionice je neupitna. Položeni majstorski ispit uvjet je da bi osoba mogla otvoriti obrtnu radionicu. Na polaganju majstorskog ispita kandidat treba pokazati znanje i vještine iz područja rada za koji polaže ispit. Obrtnici se u upisuju u obrtni registar, a u radu obrtnika od velike pomoći je Obrtnička komora.

Ključne riječi: *obrt, obrtnik, industrijska proizvodnja, majstorski ispit, obrtni registar, Obrtnička komora*

CRAFT

SUMMARY

Craft is a type of a company in which people who are called crafters, are investing their work and knowledge to make a specific product for which they are professionals. Nowadays, crafters are faced with a challenge called industrial production. Even though, industrial product is cheaper, quality of a product from manufacture workshop is not even questionable. There is less and less people who decide to open their own manufacture because giving is higher, and because of industrial production, demand for manufacture products decreases. Condition for opening manufacture workshop is to pass the craftsman exam. At the examination, candidate should show knowledge and skills from the area of their work. Then, crafters get the craft license and register into Croatian Chamber of Crafts.

Key words: craft, crafters, industrial production, craftsman exam, craft license, Chamber of Crafts.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. POVIJEST OBRTA	2
3. OBRT	3
1.1. Hrvatska obrtnička komora	3
1.2. Obrtnik.....	4
1.3. Trgovac pojedinac	4
1.4. Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću	5
1.5. Obrt i ortaštvo.....	6
4. VRSTE OBRTA.....	7
4.1. Slobodni obrti.....	7
4.2. Vezani obrti	7
4.3. Povlašteni obrti.....	7
4.4. Tradicijski i umjetnički obrti	7
4.5. Paušalni obrt	8
4.6. Postupak otvaranja obrta	8
4.7. Obrtni registar.....	10
4.8. Majstorski ispit.....	10
4.9. Razlike između obrta i trgovačkog društva	11
4.10. Privremena obustava rada i prestanak obrta	12
4.11. Nasljeđivanje obrta.....	13
5. UTJECAJ GOSPODARSKE SITUACIJE NA OBRT I OBRTNIKE	14
5.1. Zaposlenost u RH	15
5.2. Dobna struktura obrtnika.....	16
6. OBRTNICI U ZEMLJAMA ČLANICAMA EU	20
6.1. Europski fondovi za obrtnike	21
7. ZAKLJUČAK	23
8. Literatura:	24
9. PRILOZI.....	26

1. UVOD

Ovaj Završni rad bavi se obrtom, vrstama obrta i problemima s kojima se susreću obrtnici u svome radu, te pravnim propisima kojima su regulirani pravni odnosi između obrtnika i pravnih osoba.

Prvi dio rada odnosi se na povijesni razvoj obrtništva u Republici Hrvatskoj. Zatim se pojašnjava pojam obrta, koristeći se zakonodavnim okvirima, Hrvatska obrtnička komora koja predstavlja krovnu instituciju obrtništva, kao i njena važnost za obrt i obrtnike. Nadalje, u radu se pojašnjavaju pojmovi: obrtnik, trgovac pojedinac, jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću i ortaštvo kod obrtnika.

U nastavku rada dolazi se do razrade obrta po vrstama. Posebna pozornost usmjerena je na usporedbe obrta s trgovačkim društvima kroz tablicu koja pokazuje usporedbu otvaranja obrta i potrebnih postupaka i novčanih sredstava za otvaranje s istim za trgovačka društva. U ovom dijelu pojašnjava se i postupak polaganja majstorskog ispita, kao i važnost obrtnog registra te njegova primjena u praksi. Također, ističu se ključne razlike između obrta i trgovačkog društva.

Za obrt i obrtnike važna je gospodarska situacija, kako u Hrvatskoj tako i u svijetu. Kroz tablice i grafikone pokazat će se kretanje zaposlenosti i udio obrtnika prema dobnoj strukturi.

Posljednji dio rada posvećen je Europskim fondovima i mogućnostima obrtnika putem bespovratnih sredstava osigurati sebi i svojim radnicima bolji i kvalitetniji rad.

2. POVIJEST OBRTA

Prema podacima s web stranice Hrvatske obrtničke komore, za obrt se može reći da je najstariji oblik rada i prodaje proizvoda i usluga. Velik broj radnika oduvijek je bio zaposlen u raznim oblicima obrta. U vremenu između dva svjetska rata, a i ranije, obrtnici su najčešće bili samouki i išli su od mjesta do mjesta kako bi obavljali razne popravke. To su najčešće bili seoski obrtnici. Prema enciklopediji Hrvatskog leksikografskog zavoda Miroslav Krleža, obrtnici su se dijelili na majstore, pomoćnike i naučnike. Povijest hrvatskih obrta poznaje i istaknutiju razvijenost raznih oblika obrta prema geografskim područjima. Tako su ponajbolji lončari bili s područja Hrvatskog zagorja, dok su najpoznatiji štrikeri ili pletači bili iz Slavonije. Trgovci su trgovali obrtničkom robom jer se time nisu željeli baviti sami obrtnici. 1852. godine u Zagrebu osnovana je prva Trgovačko – obrtnička komora, a o osnivanju Saveza udruženja hrvatskih obrtnika donesena je odluka na sveobrnitičkom Saboru 1906. godine. Prva osnivačka skupština Saveza održana je u travnju 1907. godine. Danas u Republici Hrvatskoj djeluje dvadeset područnih komora i 116 udruženja obrtnika.

Do industrijske revolucije u 19. stoljeću, kada obrtništvo zamjenjuje industrijska proizvodnja, osnovna grana gospodarstva bilo je obrtništvo. Važno je istaknuti još jedan poseban period obrtništva u Hrvatskoj, a to je vrijeme poslije 2. svjetskog rata. Sve do '70-ih godina 20. stoljeća postojale su obrtničke radionice i zadruge u društvenom vlasništvu, a privatnici su bili pod kontrolom zanatskih komora. Samostalnost u radu i korištenje vlastitih sredstava obrtnicima je omogućeno tek nakon navedenog vremena.

3. OBRT

Prema Zakonu o obrtu (NN 143/13, čl.2), obrt je samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti od strane fizičkih osoba sa svrhom postizanja dohotka ili dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu. Obrt može obavljati i pravna osoba koja obavlja gospodarsku djelatnost. Obrtnik se upisuje u Obrtni registar pri Ministarstvu gospodarstva, poduzetništva i obrta. Obrt nije pravna osoba, to je samo način na koji fizičke osobe obavljaju određenu gospodarsku djelatnost. Obrt ne može stjecati prava i obveze i ne može biti stranka u postupku, već je to uvijek fizička osoba odnosno vlasnik obrta. Obrt se može obavljati i sezonski odnosno najdulje šest mjeseci unutar jedne kalendarske godine. Djelatnosti sezonskih obrta moraju biti odobrene od strane Ministra gospodarstva, rada i poduzetništva uz ranije pribavljeno mišljenje Hrvatske obrtničke komore te uz suglasnost ministra nadležnog za djelatnost navedenog obrta. Ukoliko obrtnik prijavi sezonsko obavljanje obrta, nije potrebno da se takav oblik obrta prijavljuje svake godine jer se on trajno upisuje u obrtni registar. Obrtnik je dužan cijelu kalendarsku godinu uplaćivati komorske doprinose Hrvatskoj obrtničkoj komori.

1.1. Hrvatska obrtnička komora

Na sjednici Hrvatskog Sabora, koja se održala 29. 07. 1993. godine, po prvi puta od samostalnosti Republike Hrvatske, donesen je Zakon o obrtu kojim je obnovljen rad i donesen djelokrug rada Hrvatske obrtničke komore. Iako je Zakon donesen 1993. godine, primjenjuje se od 01. 07. 1994. godine. U prosincu 1994. godine, Skupština Hrvatske obrtničke komore donosi Odluku o osnivanju županijskih područnih komora.

Prije svega, Hrvatska obrtnička komora je pravna osoba koja obavlja javne ovlasti od interesa za svoje članove, obrtnike. U svome radu vodi se Statutom i Zakonom o obrtu kao i drugim pravnim aktima. Cilj Komore je da zastupa zajednički interes obrtnika i promiče obrt i obrtništvo. Područne Komore su i organizatori polaganja pomoćničkih i majstorskih ispita na razini svog djelokruga odnosno županije. Također su savjetodavno tijelo i pomoć obrtnicima kod otvaranja obrta. Obrtnici su obvezni biti članovi Komore.

1.2. Obrtnik

Obrtnik je fizička osoba koja obavlja jednu ili više gospodarskih djelatnosti u svoje ime i za svoj račun, a pri tome se koristi i radom drugih osoba (Zakon o obrtu, čl.4). Obrtnik za obveze nastale u obavljanju obrta odgovara cjelokupnom svojom imovinom. U odnosu na pravne osobe, obrt ima pojednostavljen obračunski sustav i olakšano raspolaganje gotovim novcem. Osobe koje obavljaju obrt može se smatrati poduzetnicima u smislu poreznih propisa (Petrović, 2013.). Obrtnik prenosi svoje znanje na pomoćnike i naučnike svojim praktičnim radom u obrtnoj radionici. Obrtnik može primiti na naukovanje osobu koja ima završeno osnovnoškolsko obrazovanje i liječničku potvrdu o zdravstvenoj sposobnosti za posao za koji se školuje. Naučnik u majstorovoj radionici uči praktični dio posla, dok u školi uči općeobrazovni program. Kako bi majstor mogao primiti naučnika na praksu mora imati položen majstorski ispit.

1.3. Trgovac pojedinac

I obrtnik se može registrirati kao trgovac, ali kao trgovac pojedinac. Trgovac pojedinac u sudski registar upisuje, uz naziv tvrtke, i svoje puno ime i prezime. Obrtnik se u sudski registar upisuje kao trgovac pojedinac iz dva razloga. Prvi razlog je zato što to sam obrtnik želi, a godišnji prihod mu prelazi 2 milijuna kuna, a drugi razlog je da se u registar mora upisati kao trgovac pojedinac jer je ostvario godišnji prihod veći od 15 milijuna kuna. Kao trgovac pojedinac, obrtnik posluje prema Zakonu o trgovačkim društvima te može davati prokuru, trgovačku punomoć i može imati tvrtku i osnivati podružnice. Petrović (2013.) smatra da su obrtnici kod vjerovnika u nepovoljnijem položaju od nekog drugog oblika trgovačkog društva jer obrtnik za svoje obveze odgovara kapitalom unesenim u obrt. Često vjerovnici traže dodatna jamstva kako bi osigurali sebe i svoja ulaganja u obrt. Barbić (1999.) u svojoj knjizi objašnjava kako kod imovinske mase, obuhvaćene u poduzeću trgovca pojedinca, i privatne imovinske mase postoji razlika. One su odvojene, ali to ne utječe na odgovornost trgovca pojedinca za obveze proistekle iz poslovanja. Tako trgovac pojedinac za svoje obveze odgovara s obje imovinske mase. Navedeni problem uvidio je i Ustavni sud Republike Hrvatske te je nakon postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom Republike Hrvatske izjednačio položaj obrtnika s ostalim gospodarskim subjektima, te od 15. srpnja 2010. godine i obrtnici kao i trgovci pojedinci odgovaraju cijelom svojom imovinom za obveze preuzete u obavljanju obrta.

Obrtnik registriran kao trgovac pojedinac može osnivati podružnice izvan mjesta sjedišta obrta. Podružnica se upisuje u sudski registar, a u podružnici mora biti zaposlen poslovođa koji ispunjava uvjete za to radno mjesto. Još jedna od bitnih prednosti trgovca pojedinca nasuprot obrtnika je i u tome što trgovac pojedinac može davati punomoć i prokuru. Punomoć se može dati fizičkoj osobi ili pravnoj osobi dok se prokura može dati samo fizičkoj osobi i to je najširi oblik trgovačke punomoći. Prokurist mora biti fizička osoba koja je potpuno poslovno sposobna i punoljetna, ali ne može biti osoba koja je ovlaštena zastupati društvo na temelju zakona. Prema Petroviću (2018.), ovlasti iz prokure se odnose na sveukupno poslovanje trgovca, ali mogu biti i ograničeni samo na sklapanje poslova i ugovora jedne ili više podružnica. Sve ovlasti prokuriste i njegova ograničenja imaju učinak prema trećim osobama samo ako su upisana u sudski registar. Prokurist se upisuje u sudski registar.

1.4. Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću

Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću se pojavljuje prvi puta u Njemačkoj 2007. godine, a u Republici Hrvatskoj je uvedeno izmjenama Zakona o trgovačkim društvima donesenim 2012. godine. Velika prednost ovog društva je u mogućnosti brze registracije i otvaranja, kao i u niskom novčanom iznosu temeljnog kapitala potrebnog za otvaranje društva. Iznos temeljnog kapitala je 10, 00 kuna, a društvo može imati najviše 3 člana od kojih je jedan član predsjednik uprave. Ovaj oblik društva važan je za obrt jer se poduzetnici, koji nemaju mogućnosti otvaranja obrta na temelju stečenog zanimanja, mogu odlučiti za otvaranje jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću. Uvjet za otvaranje je da moraju zaposliti osobu koja ima stečeno zanimanje iz područja djelokruga rada društva i položen majstorski ispit. U ovom slučaju obrtnik je pravna osoba, a pravna se osoba može baviti samo vezanim ili povlaštenim obrtom i ne smije raditi na industrijski način. Prema Petroviću (2013.) ograničavanje pravnih osoba nema smisla jer se nikoga ne bi trebalo ograničavati u bavljenju bilo kojim gospodarskom granom, pa tako i obrtom. Zatim kaže kako je moguće da obrtnik - fizička osoba bude uspješniji u svom radu od pravne osobe trgovačkog društva i prema Zakonu o o trgovačkim društvima pravne osobe se također osnivaju zbog ostvarivanja dobiti i nije ih potrebno u tome ograničavati. Prema gore navedenom, ograničavanje pravnih osoba određenim odredbama je diskriminiranje pravnih osoba i subjekata i nikako nije poticaj za ulaganje u obrte. Gongeta (2014.) u svome radu jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću smatra dobrim modelom za inozemna ulaganja, upravljanje investicijskim fondovima, ostvarenjem zadrugarstva i poslovnih ciljeva slobodnih zanimanja.

1.5. Obrt i ortaštvo

Ako više fizičkih osoba želi zajednički obavljati obrt, njihovi se odnosi uređuju pisanim ugovorom o ortaštvu. U tom slučaju svaka od fizičkih osoba koje zajednički obavljaju obrt mora ispunjavati uvjete koji se traže za bavljenje obrtom (da im pravomoćnom sudskom presudom, rješenjem o prekršaju ili odlukom Suda časti pri Hrvatskoj gospodarskoj komori nije izrečena sigurnosna mjera ili zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti dok ta mjera traje, da udovoljavaju i posebnim zdravstvenim uvjetima i da svaka od njih ima pravo korištenja prostorom ako je on potreban za obavljanje obrta). S druge strane, ako više osoba želi zajednički obavljati vezani obrt, zakon određuje da dostaje da samo jedna od njih ispunjava uvjete stručne osposobljenosti odgovarajuće srednje stručne spreme ili položenog majstorskog ispita kao i posebne zdravstvene uvjete. Dok je ispravno da prvi uvjet treba ispunjavati samo jedna od fizičkih osoba koje zajednički obavljaju vezani obrt, nije uopće jasno zašto je to tako i s posebnim zdravstvenim uvjetima (Petrović, 2013.).

Obrt posluje pod zajedničkom tvrtkom, a prilikom sklapanja ugovora o ortaštvu treba se voditi Zakonom o obveznim odnosima koji uređuju ortaštvo. U Zakonu o obveznim odnosima sadržane su odredbe koje se primijenjuju na odnose ortaštva koji proizlaze iz tog ugovora. Ortaštvo ili zajednički obrt prijavljuju se mjesno nadležnom Uredu za gospodarstvo. Ortaštvo nema tvrtku osim kada se na osnovi ortaštva udružuju osobe radi obavljanja dopuštene djelatnosti.

4. VRSTE OBRTA

Prema Zakonu o obrtu (NN 143/13, čl.6) obrti se mogu razvrstati u tri skupine:

1. slobodni obrti
2. vezani obrti
3. povlašteni obrti.

4.1. Slobodni obrti

Karakteristika slobodnih obrta je u tome da za obavljanje takve vrste obrta nije potrebno imati položen nikakav ispit o stručnoj osposobljenosti niti majstorski ispit.

4.2. Vezani obrti

Vezani obrti imaju za uvjet polaganje ispita o stručnoj osposobljenosti, završenu odgovarajuću stručnu spremu ili položen majstorski ispit. Također, vezane obrte mogu raditi i fizičke osobe koje imaju završenu srednju strukovnu školu, a imaju sjedište obrta na području određenom Zakonom o područjima od posebne državne skrbi, Zakonom o otocima ili Zakonom o brdsko – planinskom području. Obrtnici na navedenim područjima u roku tri godine moraju pristupiti polaganju majstorskog ispita. Vezane obrte, uz prethodno mišljenje Hrvatske obrtničke komore i nadležnog ministarstva, mogu obavljati i osobe koje imaju obrazovanje više od propisanog Pravilnikom o vezanim i povlaštenim obrtima.

4.3. Povlašteni obrti

Za povlaštene obrte potrebno je ishodovati posebnu dozvolu nadležnog ministarstva. Svi uvjeti koje treba zadovoljiti osoba prilikom otvaranja vezanih i povlaštenih obrta, navedeni su u Pravilniku o vezanim i povlaštenim obrtima i načinu izdavanja povlastica (NN 42/08). Navedeni Pravilnik izdaje Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva.

4.4. Tradicijski i umjetnički obrti

Zakon o obrtu kao posebne vrste obrta navodi i tradicijske i umjetničke obrte. Tradicijski su oni obrti za koje je potrebno posebno poznavanje zanatskih vještina i umijeća u obavljanju djelatnosti te koji se obavljaju pretežnim udjelom ručnog rada, a koji se tehnikama proizvodnje i rada, namjenom i oblikom oslanjaju na

obrasce tradicijske kulture pa u tom smislu mogu simbolizirati lokalni, regionalni ili nacionalni identitet (Petrović, 2013.)

Tradicijskim obrtima se izrađuju proizvodi koji se u pojedinim obrtnim radionicama prenose s „koljena na koljeno“ i to kroz nekoliko desetljeća. Najčešće se to odnosi na izradu raznih suvenira za turističku ponudu. Način rada u obrtima je suvremeniji i obrtnici se koriste i novijim tehnologijama, a sve kako bi se proizvod brže i lakše napravio. Suvremeniji način rada ne smije dovesti do toga da se promijeni estetski izgled tradicijskog proizvoda.

4.5. Paušalni obrt

Još jedna specifičnost vezana uz obrt je i paušalni obrt. Kod paušalnog obrta je lakša i veća mogućnost samozapošljavanja jer su davanja manja i oporezivanje se naplaćuje paušalno. Većina novih poduzetnika/obrnika se odlučuje za paušalni obrt jer je za njegovo pokretanje potrebna manja papirologija, a i sami porez se uplaćuje prema ostvarenom dohotku. Kod paušalnog obrta se vodi i manje evidencija, tj. vode se samo računi i knjiga računa. I kod obrta postoji mogućnost ortaštva, stoga se odnosi iz takvog oblika pravnog posla određuju pisanim ugovorom.

Kako bi obrtnik mogao prijaviti paušalni obrt treba ispuniti sljedeće uvjete:

- da nije obveznik PDV -a - ovdje se podrazumjeva da obrtnik nije ni obvezni, a ni dobrovoljni obveznik plaćanja PDV-a,
- da po osnovi samostalnih djelatnosti godišnje ne ostvari ukupne primitke veće od 300.000,00 kuna – misli se na godinu koja prethodi godini prelaska na paušalno oporezivanje (Hrvatka obrtnička komora, url. 28. 01. 2019.),
- da nema izdvojenih poslovnih jedinica niti proizvodnih pogona,
- da ne obavlja djelatnost ugostiteljstva i/ili trgovine - osim prodaje vlastitih proizvoda.

4.6. Postupak otvaranja obrta

Kako bi fizička osoba mogla otvoriti obrt, potrebni su opći ili posebni uvjeti. Kod općih uvjeta se misli na sigurnosne mjere zabrane obavljanja djelatnosti putem pravomoćne sudske presude, rješenja ili odluke Suda časti Hrvatske obrtničke komore. Prema tome, fizička osoba ne smije biti pravomoćno osuđena i ne smije joj biti zabranjeno obavljanje djelatnosti obrta koji želi otvoriti. Zatim, fizička osoba treba ispunjavati uvjete propisane za prostor, ako je on potreban za obavljanje obrta. Kada se kaže „posebni uvjeti“, misli se na potrebnu stručnu osposobljenost vlasnika obrta ili na položeni majstorski ispit. Ukoliko vlasnik obrta ne

ispunjava odgovarajuće uvjete osposobljenosti, potrebno je da na puno radno vrijeme zaposli radnika koji udovoljava uvjetima. Polaganju majstorskog ispita mogu pristupiti osobe koje su ostvarile dvije godine rada u struci za koju su završili srednjoškolsko obrazovanje ili tri godine rada u struci za koju želite položiti majstorski ispit. U Republici Hrvatskoj postoji mogućnost polaganja majstorskog ispita za 62 zanimanja.

Osobe koje su u radnom odnosu mogu se registrirati za obavljanje obrta kao domaće radinosti ili sporedno zanimanje. Tim obrtnicima bruto primitci od obrta ne smiju prelaziti 10 prosječnih mjesečnih plaća.

Kod otvaranja obrta potrebno je:

- provjeriti potrebnu stručnu spremu u Pravilniku o vezanim i povlaštenim obrtima,
- definirati ime obrta – željeni naziv, tip obrta i podaci o vlasniku te odabrati jednu primarnu djelatnost iz Nacionalne klasifikacije djelatnosti (NKD),
- obaviti upis u Obrtni registar dolaskom u nadležni ured državne uprave u županiji i to ovisno o lokaciji sjedišta obrta. Uplata za registriranje obrta i troškovi obrtnice iznose 270 kuna. Obrt se može registrirati i putem aplikacije e-građani,
- izraditi pečat – cijena je oko 150 – 200 kuna, a sama izrada traje oko pola sata. Na pečatu trebaju biti svi podaci koji su upisani u Rješenju o upisu obrta u Obrtni registar ili Rješenje koje se dobilo u pretincu e-građani, ovisno o vrsti prijave,
- otvoriti žiro račun u banci – za taj korak je potrebna osobna iskaznica kao i rješenje, obrtnica i pečat,
- ishodovati rješenje o minimalnim tehničkim uvjetima kojima se dokazuje pravo korištenja prostora,
- u Poreznu upravu predati Obrazac RPO, fotokopiju rješenja o otvaranju obrta i otvaranju poslovnog računa u banci i Ugovor o najmu prostora,
- prijaviti obrt u sustav mirovinskog i zdravstvenog osiguranja – tiskanicama M-1P i M-11P i Rješenje o upisu u Obrtni registar. Prijavom na mirovnsko osiguranje automatizmom se prijavi i zdravstveno,
- odabrati način vođenja porezne knjige – Knjiga prometa u pisanom ili elektronskom obliku,
- plaćanje komorskog doprinosa – u prvoj godini poslovanja obrtnici su oslobođeni plaćanja komorskog doprinosa.

4.7. Obrtni registar

Obrtni registar je službeni popis obrtnika. Registar se vodi u elektroničkom obliku i u pisanom obliku, u registarskim ulošcima. Za vođenje obrtnog registra zaduženi su uredi državne uprave u županijama i njihove ispostave prema adresi obrta. Obrtni registar je dostupan i na *web* stranici Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, a pristup je javan i besplatan. Ukoliko obrtnik zatraži izvadak iz Obrtnog registra, službena osoba je dužna na zahtjev stranke isti ovjeriti potpisom i službenim pečatom. Podaci sadržani u izvadku s *web* stranice isti su kao i u pisanom izvadku iz Obrtnog registra.

4.8. Majstorski ispit

Majstorski ispiti regulirani su Zakonom o obrtu (čl.65, st.1-7). Postupak polaganja je reguliran Pravilnikom o postupku i načinu polaganja majstorskog ispita, te ispita o stručnoj osposobljenosti. Majstorski ispiti se polažu za obrte s liste vezanih obrta. Programe za polaganje majstorskih ispita donosi ministar nadležan za gospodarstvo. Uvjeti koje mora ispuniti osoba koja želi pristupiti polaganju majstorskog ispita su sljedeći:

- nakon položenog pomoćničkog ispita, osoba treba imati dvije godine radnog iskustva u zanimanju za koje žele pristupiti polaganju ispita,
- tri godine radnog iskustva u struci za koju nemaju završenu odgovarajuću srednju školu,
- za osobe koje imaju položen pomoćnički ispit u odgovarajućem zanimanju, imaju završeno srednjoškolsko obrazovanje u majstorskoj školi u trajanju od tri godine,
- osobe koje su završile odgovarajuću srednju stručnu školu do 1999./2000. godine i na dan pristupanja polaganju ispita imaju dvije godine radnog iskustva u struci,
- osobe s neodgovarajućim strukovnim ili općim srednjoškolskim obrazovanjem te obrazovanjem u umjetničkim srednjim školama, ako na dan pristupanja ispitu imaju najmanje godinu dana radnog iskustva u zanimanju za koje žele položiti majstorski ispit i završeno obrazovanje u majstorskoj školi u trajanju od godinu dana.

Majstorski ispit polaže se u područnim obrtničkim komorama, a članove ispitne komisije čine ugledni obrtnici i drugi stručnjaci. Kako bi prijava za pristup ispitu bila pravovaljana, pristupnik mora u Obrtničku komoru dostaviti uredno popunjenu prijavnicu za polaganje majstorskog ispita, svjedodžbe o pomoćničkom i završnom ispitu, potvrdu o radnom iskustvu u zanimanju za koje se želi pristupiti ispitu i rodni list. Potvrda o radnom odnosu mora biti

ovjerena kod javnog bilježnika. Polaganje majstorskog ispita sastoji se od tri dijela. Prvi dio je praktični kada kandidati radom pokazuju svoje vještine u obavljanju zadanih radnji, zatim je pisana provjera teorijskog znanja, pisani dio iz gospodarstva, poznavanje propisa potrebnih za vođenje knjiga i propisa o obavljanju obrta. Na kraju kandidati pokazuju znanje važno za podučavanje naučnika.

4.9. Razlike između obrta i trgovačkog društva

Tablica br. 1: Razlike između obrta i trgovačkog društva

Opis	Obrt	Trgovačko društvo
Temeljni kapital	Nema	20 000, 00 kuna za d.o.o. 200 000, 00 za d.d.
Troškovi osnivanja	cca 500,00 kuna	cca 6.000,00 kuna
Vrijeme potrebno za registraciju/osnivanje	15 dana	40 dana
Mjesto registracije	Nadležni ured državne uprave u županiji ili gradu Zagrebu	Trgovački sud
Odgovornost	Cjelokupnom imovinom obrtnika	Cjelokupnom imovinom društva
Knjigovodstvo	Jednostavno knjigovodstvo u skladu sa Zakonom o dohotku	Dvojno knjigovodstvo po Zakonu o računovodstvu
Članstvo u Komori	Hrvatska obrtnička komora	Hrvatska gospodarska komora
Djelatnosti	Sve dopuštene gospodarske djelatnosti	Sve dopuštene gospodarske djelatnosti
Porezne stope	Progresivna 12%, 25% 40% (ovisno o visini dohotka)	20 %
Zaposleni	Nema ograničenja	Nema ograničenja
Plaćanje poreza na dodanu vrijednost	Naplaćeni računi	Izdani računi
Pomaganje u radu članova	Da	Ne

obiteljskog kućanstva (bez ugovora o radu)		
Mogućnost privremene obustave rada do 1 godine	Da	Ne

Prilagođeno prema: „Vodič za poslovanje u obrtu, Savjetodavna služba Hrvatske obrtničke komore i Hrvatska obrtnička komora“

Iz gornje tablice može se vidjeti kako se najveća razlika između obrta i trgovačkog društva očituje u temeljnom kapitalu koji je za trgovačka društva propisan, dok za obrt nije potreban temeljni kapital. Ujedno je temeljni kapital i najveći razlog zbog kojeg se poduzetnici odlučuju za osnivanje obrta. Zatim, vrijeme potrebno za osnivanje društva na strani je obrta, kao i knjigovodstvo koje je kod obrta jednostavno, dok je kod trgovačkog društva dvojno. Oba oblika pravnih osoba trebaju biti učlanjena u Komoru u čijoj je nadležnosti njihova djelatnost. Još je jedna bitna stavka zbog koje se obrtnici ne odlučuju osnovati trgovačko društvo, a to je porez odnosno porezne stope. Kod trgovačkog društva porezna stopa je fiksna i iznosi 20%, dok se kod obrta kreće u rasponu od 12% do 40%, ovisno o visini ostvarenog dohotka.

4.10. Privremena obustava rada i prestanak obrta

Obrtnik može privremeno obustaviti rad obrta ako u roku od 30 dana od obustave pisanim priopćenjem obavijesti nadležni Ured za gospodarstvo u županiji. Rad obrta može se obustaviti najduže na godinu dana. Samo iznimno na tri godine kada je u pitanju korištenje porodiljnog dopusta do treće godine života djeteta ili u slučaju bolesti obrtnika. O ponovnom početku rada također se pisanim putem, u roku od sedam dana od ponovnog početka rada obrta, obavještava Ured za gospodarstvo. Prestanak obrta može nastupiti odjavom ili po sili zakona. Po sili zakona može prestati ako obrtnik premine ili ako je pravomoćno osuđen za neko kazneno djelo koje je vezano uz poslovanje obrta. Također, obrt može prestati s radom po sili zakona ako inspekcija ustanovi da obrtnik ne udovoljava uvjetima propisanim za obrt koji obavlja, a nema ni prijavljenu osobu koja udovoljava tim uvjetima. Inspekcija može zatvoriti obrt i u slučaju da ustanovi da je obrtnica izdana na temelju lažnih isprava. Obrtnik s radom treba početi u roku od godinu dana od izdavanja obrtnice, a u slučaju da ne počne s radom, on prestaje biti aktivan po sili zakona. Kada trgovačko društvo otvara obrt, ono treba imati zaposlenu jednu osobu koja udovoljava propisanim uvjetima za otvaranje takvog obrta, a ako nadležno tijelo ustanovi da taj uvjet nije ispunjen, obrt može prestati s radom.

4.11. Nasljeđivanje obrta

U slučaju smrti obrtnika, rad obrta se može prenijeti na zakonske nasljednike. Ako nasljednici ne ispunjavaju uvjete za rad, moraju zaposliti osobu koja udovoljava propisanim uvjetima za vođenje obrta. Zakonski nasljednici se do okončanja ostavinskog postupka mogu upisati u registar privremenih poslovođa i voditi obrt, a nakon ostavinskog postupka, ako žele, mogu obrtnicu prenijeti na sebe. Uz uredno popunjenu prijavu, potrebno je priložiti i smrtni list, pravomoćnu sudsku odluku o nasljeđivanju i dokaz da su ispunjeni uvjeti iz Zakona o obrtu za vođenje obrta. Po primitku uredne i potpune dokumentacije, Ured za gospodarstvo donosi rješenje o prijenosu obrtnice i činjenice se upisuju u obrtni registar. U slučaju da nasljednici propuste rok za prijavu, obrt prestaje po sili zakona.

5. UTJECAJ GOSPODARSKE SITUACIJE NA OBRT I OBRTNIKE

Grafikon br. 1: Tromjesečni obračun BDP-a

Izvor: <https://www.dzs.hr/>

Gospodarska situacija promatra se kroz vrijednosti BDP-a. Tablica preuzeta sa Državnog zavoda za statistiku obuhvaća period praćenja BDP-a od 2012. – 2018. godine. Iz tablice je vidljivo da je Hrvatska po bruto domaćem proizvodu u laganoj stagnaciji. Kriza koja je pogodila svijet, odrazila se i na Hrvatsku 2008. godine, te se može reći da je tek u 2015. godini došlo do izlaska iz recesije jer je BDP ostvario tri kvartalna rasta. Međutim, otada pa prema 2018. godini, vidljiva je stagnacija BDP-a i potreba za korijentim reformama gospodarstva. Mala i srednja poduzeća, u koje se ubraja i Obrt, čine 99% svih tvrtki u EU. Mala poduzeća najčešće imaju do 50 zaposlenika, a mikro poduzeća svega najviše 10 zaposlenika.

Još je jedan velik problem zahvatio Hrvatsku, a to je iseljavanje i starenje stanovništva. Ulaskom u Europsku uniju, stanovnici Hrvatske su postali ravnopravni s ostalim stanovnicima zemalja Europske unije, te se mogu naseljavati i raditi na području cijele Europske unije. Zbog tih razloga dolazi do smanjenja radnog kontingenta i potrebe za uvođenjem radne snage. Za sada je to vidljivo na poslovima za koje je dovoljna osnovna škola, ali već se taj nedostatak osjeća i u području turizma.

5.1. Zaposlenost u RH

Tablica br. 2: Postotak obrta u ukupnom broju zaposlenih

Stanje: 31. Prosinac

ZAPOSLENI	GODINA							
	2000	2003	2004	2005	2014	2015	2016	2017
u pravnim osobama	1.014.166	1.046.744	1.074.440	1.095.465	1.095.460	1.103.000	1.157.348	1.134.588
u obrtima**	196.068	221.357	228.651	233.661	156.859	154.493	154.848	155.021
u slobodnim profesijama	10.513	22.208	23.175	24.598	29.166	28.719	28.223	27.415
aktiv. osigur.- individ.poljopriv.	79.001	59.226	51.791	46.726	21.914	20.818	19.633	19.488
Ukupno zaposleni	1.299.748	1.349.535	1.378.057	1.400.450	1.303.399	1.307.030	1.360.052	1.345.382
U % OD UKUPNO ZAPOSLENIH								
u pravnim osobama	78,0	77,6	78,0	78,2	84,0	84,4	85,1	85,0
u obrtima	15,1	16,4	16,6	16,7	12,0	11,8	11,4	11,5
u slobodnim profesijama	0,8	1,6	1,7	1,8	2,2	2,2	2,1	2,0
aktiv. osigur.- individ.poljopriv.	6,1	4,4	3,8	3,3	1,7	1,6	1,4	1,4

Prilagođeno prema: „Hrvatska obrtnička komora“

Prema tablici preuzetoj sa web stranice Hrvatske gospodarske komore, a koja obuhvaća period od 2000. – 2017. godine može se vidjeti kako je broj obrtnika u padu. Isto tako, u padu je i broj aktivnih osiguranika-individualnih poljoprivrednika, dok je broj zaposlenika u pravnim osobama i u slobodnim profesijama porastao. Najveći postotak zaposlenih u obrtima bio je 2005. godine, 16,7 %, dok je najmanji postotak 2016. godine, 11,5 %. S obzirom da je u 2018. godini postotak zaposlenika u obrtima neznatno porastao, možemo se nadati se da će to ipak u narednim godinama biti više od neznatnog postotka.

5.2. Dobna struktura obrtnika

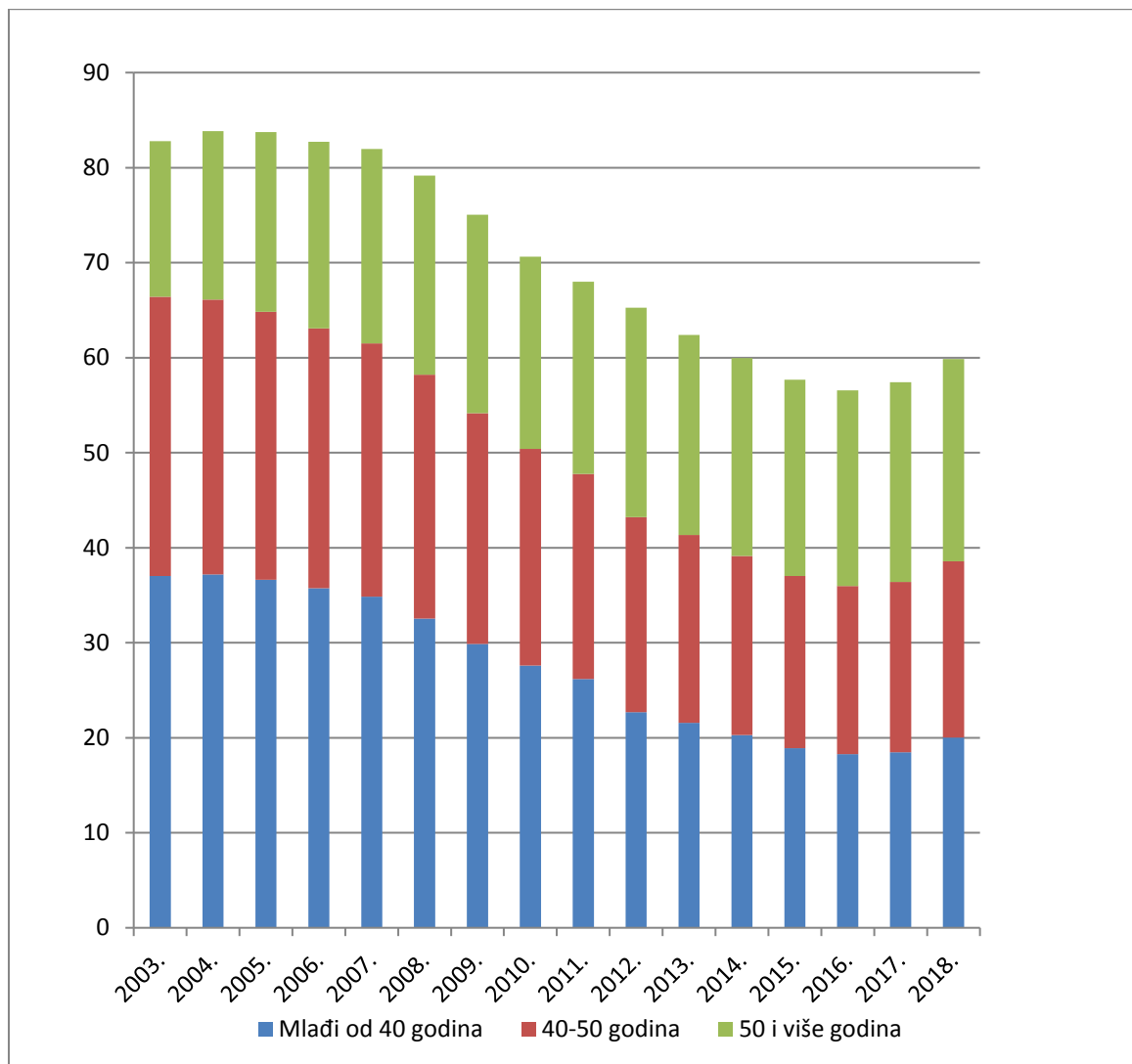
Tablica br. 3: Dobna struktura obrtnika kroz godine

Stanje na dan	Obrtnici - osiguranici MIO			ukupno obrtnici osiguranici MIO
	mlađi od 40 godina	40 - 50 godina	50 i više godina	
31.12.2013.	37.012	29.415	16.348	82.775
31.12.2004 .	37.172	28.940	17.728	83.840
31.12.2005.	36.642	28.199	18.908	83.749
31.12.2006.	35.732	27.359	19.645	82.736
31.12.2007 .	34.860	26.653	20.450	81.963
31.12.2008.	32.556	25.667	20.926	79.149
31.12.2009 .	29.875	24.278	20.898	75.051
31.12.2010.	27.597	22.789	20.230	70.616
31.12.2011.	26.166	21.590	20.242	67.998
31.12.2012.	22.685	20.537	22.030	65.252
31.12.2013	21.561	19.763	21.075	62.399
31.12.2014.	20.277	18.859	20.815	59.951
31.12.2015.	18.914	18.104	20.678	57.696
31.12.2016.	18.281	17.676	20.601	56.558
31.12.2017.	18.484	17.920	21.008	57.412
31.12.2018.	20.010	18.572	21.271	59.853
udio u % po dobi				
31.12.2003.	44,7	35,5	19,7	100,0
31.12.2004.	44,3	34,5	21,1	100,0
31.12.2005.	43,8	33,7	22,6	100,0
31.12.2006.	43,2	33,1	23,7	100,0
31.12.2007.	42,5	32,5	25,0	100,0
31.12.2008.	41,1	32,4	26,4	100,0
31.12.2009.	39,8	32,3	27,8	100,0
31.12.2010.	39,1	32,3	28,6	100,0
31.12.2011.	38,5	31,8	29,8	100,0
31.12.2012.	34,8	31,5	33,8	100,0
31.12.2013.	34,6	31,7	33,8	100,0
31.12.2014.	33,8	31,5	34,7	100,0
31.12.2015.	32,8	31,4	35,8	100,0
31.12.2016.	32,3	31,3	36,4	100,0
31.12.2017.	32,2	31,2	36,6	100,0
31.12.2018.	33,4	31,0	35,5	100,0

Izvor:

„https://www.hok.hr/statistika/obrtnici_i_zaposlenici_u_obrtima_osiguranici_mirovinskog_osiguranja“

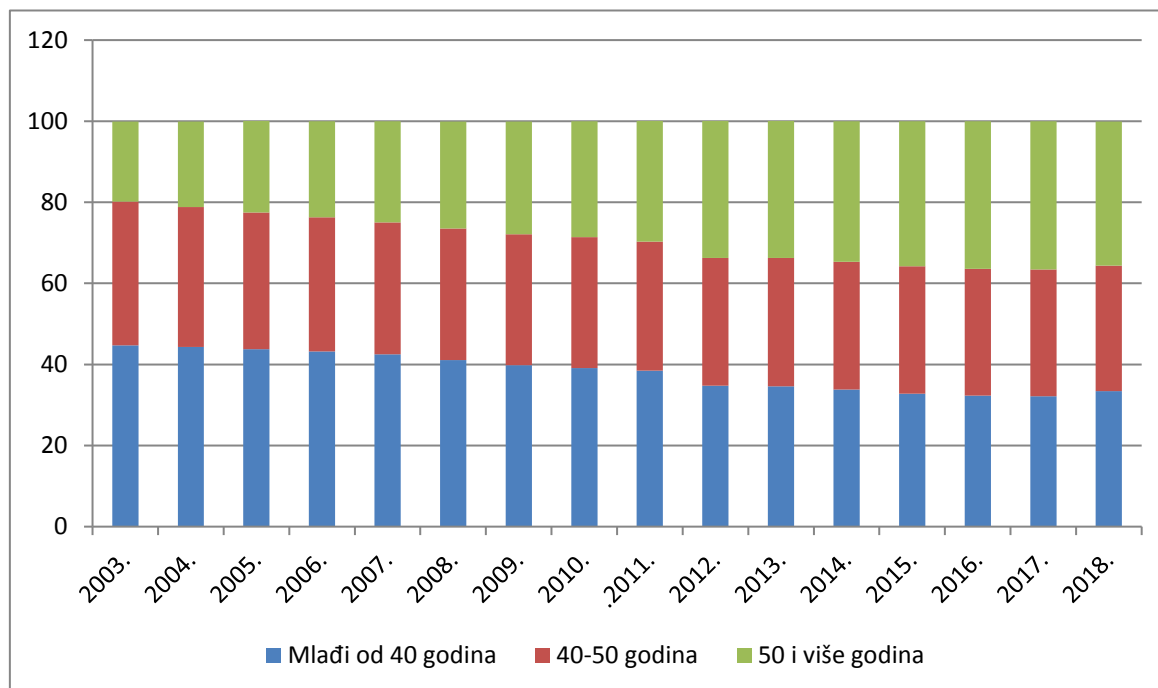
Grafikon br. 2: Obrtnici – osiguranici prema MIO

Prilagođeno prema:

https://www.hok.hr/statistika/obrtnici_i_zaposlenici_u_obrtima_osiguranici_mirovinskog_osiguranja

Grafikon br. 3: Obrtnici po dobnoj strukturi

Prilagođeno prema:

„https://www.hok.hr/statistika/obrnici_i_zaposlenici_u_obrtima_osiguranici_mirovinskog_osiguranja“

Iz gornje tablice napravljeni su grafikoni kako bi se lakše moglo promatrati kretanje obrta i dobna struktura obrtnika. Promatrajući navedene grafikone može se reći kako se sve manji broj osoba mlađih od 40 godina odlučuje na otvaranje obrta i rad u obrtnim radionicama i kako je sve veći postotak obrtnika starijih od 50 godina. Najveći broj obrta, a ujedno i obrtnika mlađih od 40 godina, bio je 2014. godine, dok je najmanji broj obrta zabilježen 2016. godine. Općenito gledajući, u zadnje tri godine najmanji postotak je obrtnika mlađih od 40 godina.

Tablica br. 4: Zaposleni u Požeško – slavonskoj županiji

Županija	Pravne osobe – ukupno		Trgovačka društva		Poduzeća i zadruge		Ustanove, tijela, udruge, fondovi i organizacije		Obrt i slobodna zanimanja
	Registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	Aktivni	
Požeško-slavonska	2.259	1.359	1.157	811	53	13	1.049	535	991
Struktura, %	100	100	51,2	59,7	2,3	1,0	46,4	39,4	-

Izvor: DZS; obrada: HGK

U Požeško – slavonskoj županiji na dan 31. 12. 2017. godine registriran je bio 991 obrt ili slobodno zanimanje. Uspoređujući s brojem registriranih i aktivnih trgovačkih društava može

se reći da je obrtnika i slobodnih radnika bio nešto veći broj, ali ako se uspoređuje s brojem aktivnih pravnih osoba, onda je broj obrta manji.

Tablica br. 5: Obrtnici i zaposlenici obrtnika po županijama

OBRTNICI - OSIGURANICI MIO PO ŽUPANIJAMA																
2004. - 2018.																
<i>Podaci se odnose samo na obrtnike - osiguranike mirovinskog osiguranja kojima je obrt prva i jedina djelatnost te s tog osnova plaćaju doprinos za mirovinsko osiguranje. U ovaj broj nisu uključeni obrtnici koji imaju otvoren obrt uz radni odnos, te plaćaju obvezne doprinose s osnova obrta prema godišnjoj poreznoj prijavi.</i>																
stanje 31.12.																
r.br.	Županija	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
1	Zagrebačka	5.952	6.021	6.032	5.945	5.784	5.563	5.218	4.942	4.758	4.431	4.224	4.043	3.937	3.934	4.050
2	Krapinsko-zagorska	2.835	2.821	2.756	2.720	2.670	2.570	2.422	2.305	2.207	2.123	2.040	1.961	1.939	1.979	2.041
3	Sisačko-moslavačka	2.328	2.287	2.223	2.167	2.122	2.054	1.919	1.856	1.811	1.729	1.642	1.546	1.515	1.480	1.579
4	Karlovačka	2.305	2.255	2.210	2.215	2.148	2.043	1.935	1.836	1.715	1.593	1.523	1.483	1.456	1.465	1.473
5	Varaždinska	2.977	2.950	2.911	2.873	2.790	2.664	2.539	2.455	2.364	2.268	2.190	2.105	2.049	2.076	2.151
6	Koprivničko-križevačka	1.647	1.599	1.554	1.497	1.412	1.337	1.243	1.178	1.147	1.069	1.066	1.004	999	1.018	1.051
7	Bjelovarsko-bilogorska	1.642	1.585	1.531	1.479	1.424	1.348	1.235	1.168	1.117	1.044	960	906	863	881	901
8	Primorsko-goranska	8.055	8.098	8.198	8.188	7.780	7.290	6.839	6.558	6.341	6.202	5.956	5.774	5.743	5.746	5.836
9	Ličko-senjska	1.022	1.092	1.121	1.156	1.101	1.017	957	909	857	812	782	773	730	729	729
10	Virovitičko-podravska	1.261	1.268	1.175	1.122	1.104	1.040	1.000	1.018	977	970	919	872	810	836	856
11	Požeško-slavonska	1.046	1.046	1.043	1.046	1.007	965	915	908	848	806	778	739	711	725	802
12	Brodsko-posavska	2.916	2.945	2.837	2.760	2.674	2.462	2.235	2.130	2.017	1.880	1.766	1.635	1.549	1.562	1.587
13	Zadarska	4.047	4.106	4.071	4.044	3.943	3.704	3.518	3.416	3.288	3.085	2.969	2.837	2.774	2.762	2.808
14	Osječko-baranjska	4.116	4.199	4.142	4.039	3.871	3.651	3.500	3.399	3.323	3.286	3.111	2.971	2.853	2.925	3.215
15	Šibensko-kninska	2.328	2.368	2.374	2.336	2.279	2.182	2.060	1.977	1.946	1.904	1.843	1.841	1.850	1.862	1.955
16	Vukovarsko-srijemska	2.877	2.821	2.789	2.815	2.729	2.619	2.563	2.446	2.304	2.157	2.044	1.909	1.832	1.811	1.799
17	Šplitsko-dalmatinska	9.193	9.088	9.036	8.901	8.667	8.260	7.761	7.575	7.322	7.051	6.839	6.638	6.581	6.624	6.917
18	Istarska	7.432	7.540	7.629	7.732	7.482	7.172	6.740	6.382	6.083	5.798	5.583	5.417	5.320	5.351	5.490
19	Dubrovačko-neretvanska	2.253	2.231	2.219	2.273	2.204	2.126	2.087	2.112	2.087	2.145	2.212	2.242	2.284	2.351	2.454
20	Međimurska	1.828	1.770	1.723	1.674	1.613	1.488	1.374	1.313	1.245	1.141	1.074	1.001	979	982	1.008
21	Grad Zagreb	15.780	15.659	15.162	14.963	14.345	13.496	12.556	12.115	11.495	10.905	10.430	9.999	9.784	10.313	11.151
UKUPNO		83.840	83.749	82.736	81.945	79.149	75.051	70.616	67.998	65.252	62.399	59.951	57.696	56.558	57.412	59.853

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

ZAPOSLENI KOD OBRTNIKA (radnici) - OSIGURANICI MIO PO ŽUPANIJAMA																
2004. - 2018.																
stanje 31.12.																
r.br.	Županija	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
1	Zagrebačka	10.689	11.062	11.308	11.295	11.252	9.844	8.768	8.205	7.696	7.347	7.062	7.080	7.107	6.917	6.947
2	Krapinsko-zagorska	6.104	6.253	6.153	6.214	6.103	5.340	4.618	4.428	4.118	4.041	4.131	4.259	4.399	4.479	4.248
3	Sisačko-moslavačka	4.469	4.748	4.655	4.703	4.726	4.015	3.536	3.364	3.161	3.146	3.044	3.066	3.211	3.223	3.201
4	Karlovačka	4.708	4.698	4.603	4.673	4.559	4.137	3.712	3.605	3.346	3.281	3.322	3.350	3.370	3.393	3.422
5	Varaždinska	6.575	6.808	6.850	7.017	6.803	5.905	5.299	5.081	4.952	4.770	4.836	5.041	5.058	5.250	5.203
6	Koprivničko-križevačka	3.031	3.217	3.251	3.300	3.180	2.805	2.431	2.297	2.160	1.958	1.917	1.996	2.016	2.043	2.016
7	Bjelovarsko-bilogorska	3.122	3.102	3.234	3.264	3.260	2.830	2.486	2.351	2.289	2.225	2.257	2.376	2.363	2.375	2.375
8	Primorsko-goranska	11.643	11.690	11.128	11.068	10.547	9.216	8.185	7.761	7.370	6.910	6.824	6.823	6.771	6.486	6.418
9	Ličko-senjska	1.672	1.753	1.776	1.910	2.005	1.765	1.572	1.526	1.416	1.355	1.280	1.351	1.380	1.401	1.446
10	Virovitičko-podravska	2.611	2.746	2.649	2.712	2.790	2.491	2.267	2.130	2.072	2.144	2.145	2.153	2.330	2.360	2.412
11	Požeško-slavonska	2.203	2.357	2.327	2.414	2.401	1.966	1.785	1.699	1.630	1.551	1.545	1.594	1.683	1.688	1.782
12	Brodsko-posavska	5.608	5.947	6.091	6.387	6.184	4.954	4.102	3.846	3.722	3.623	3.633	3.696	3.749	3.690	3.785
13	Zadarska	5.584	5.965	6.018	6.234	6.226	5.505	4.961	4.665	4.429	4.422	4.318	4.347	4.447	4.524	4.578
14	Osječko-baranjska	8.190	8.377	8.089	8.270	8.177	6.955	6.428	6.356	6.038	5.745	5.640	5.748	5.791	5.940	5.882
15	Šibensko-kninska	3.750	3.910	4.037	3.738	3.697	3.332	2.851	2.766	2.644	2.645	2.590	2.535	2.572	2.537	2.594
16	Vukovarsko-srijemska	6.104	6.366	6.500	6.679	6.607	5.892	5.110	4.655	4.248	3.984	3.819	3.788	3.805	3.692	3.702
17	Šplitsko-dalmatinska	15.871	16.929	17.774	17.824	17.356	15.867	14.082	13.019	12.414	12.034	11.466	11.251	11.502	11.415	11.198
18	Istarska	10.271	10.807	11.081	11.307	10.897	9.752	8.837	8.406	8.052	7.887	7.916	7.749	7.934	7.916	7.830
19	Dubrovačko-neretvanska	3.735	3.978	4.010	4.030	4.017	3.533	3.274	3.123	3.126	3.075	2.952	2.931	3.001	3.081	3.139
20	Međimurska	4.296	4.252	4.372	4.308	4.178	3.584	3.074	2.795	2.562	2.528	2.598	2.456	2.475	2.319	2.192
21	Grad Zagreb	24.575	24.947	23.980	24.172	23.436	20.575	17.976	16.858	15.592	14.381	13.645	13.326	13.313	12.892	12.488
UKUPNO		144.811	149.912	149.886	151.519	148.401	130.263	115.354	109.051	103.099	99.116	96.908	96.797	98.290	97.609	96.858

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

Prilagođeno prema:

https://www.hok.hr/statistika/obrtnici_i_zaposlenici_u_obrtima_osiguranici_mirovinskog_osiguranja

S obzirom na tablice koje prikazuju obrtnike i radnike kod obrtnika, a prema evidenciji osiguranika Mirovinskog i invalidskog osiguranja, u Požeško – slavonskoj županiji 2014. godine bilo je prijavljeno 1046 obrtnika dok je 2018. godine taj broj pao na samo 802 obrtnika. Ista je situacija i sa zaposlenicima kod obrtnika. 2014. godine broj zaposlenih je bio 2203, a 2018. godine 1782 radnika. Gašenje obrta i sve manji interes za obrtna zanimanja nije samo u Požeško – slavonskoj županiji već i u svim drugim županijama i Gradu Zagrebu. Tako je u Gradu Zagrebu broj zaposlenih kod obrtnika pao gotovo za 50 %.

6. OBRTNICI U ZEMLJAMA ČLANICAMA EU

Mala i srednja poduzeća čine oko 99% svih tvrtki na području Europske unije. U Republici Hrvatskoj mala i srednja poduzeća zapošljavaju 2/3 radno sposobnog stanovništva. Od ulaska u Europsku uniju obrtnici iz Hrvatske mogu pokretati poslove u državama članicama Unije. Također, i obrtnici iz zemalja članica mogu pokretati poslove u Hrvatskoj, to je takozvano načelo uzajamnosti. Pravo pokretanja poslova se odvija pod jednakom uvjetima. Poslovi mogu biti povremeni, sporadični, privremeni ili jednokratni.

Tablica br. 6: Veličina malih i srednjih poduzeća na području Europske unije:

Kategorija poduzeća	Zaposlenici	Promet	Ukupna bilanca
Mikro	< 10	< 2 milijuna EUR	< 2 milijuna EUR
Malo	< 50	< 10 milijuna EUR	< 10 milijuna EUR
Srednje	< 250	< 50 milijuna EUR	< 43 milijuna EUR

Prilagođeno prema: "Obadić A., (2018.) Administrativne prepreke s kojima se suočavaju mala i srednja poduzeća na području zapošljavanja, Ekonomski preglednik, Vol. 69 No. 2"

Kako bi ostvarili pravo stalnog djelovanja u drugoj državi, obrtnici se u toj državi moraju poslovno nastaniti. U slučaju da obrtnik svoju djelatnost želi obavljati privremeno, nije se potrebno poslovno nastaniti i ne mora tražiti odobrenje za svoju kvalifikaciju već može odmah započeti s radom.

Sloboda poslovnog nastana trgovačkih društava zajamčena je odredbama Ugovora o funkcioniranju Europske unije (dalje: UFEU) i regulirana čl. 49. do 55.19. U praksi se očituje ili u obliku: a) primarnog poslovnog nastana osnivanjem novoga trgovačkog društva ili prenošenjem mjesta s kojeg se upravlja društvom u drugu državu članicu ili b) sekundarnog poslovnog nastana, koje podrazumijeva osnivanje društva kćeri, podružnice ili zastupstva u drugoj državi članici. Sloboda kretanja kapitala i poslovnog nastana, učinilo je područje Europske unije tržištem na kojem države članice međusobno konkuriraju propisivanjem povoljnijih uvjeta za osnivanje trgovačkih društava (Gongeta, 2014.).

6.1. Europski fondovi za obrtnike

Novčana sredstva za poticaje, kako obrtnika tako i drugih potencijalnih korisnika, dolaze iz Proračuna Europske unije. Belić (2011.) navodi da se Proračun Europske unije puni iz tri izvora:

- tradicionalni vlastiti izvori (carine, poljoprivredne trošarine, ostali prihodi),
- izvori na temelju PDV-a (1% PDV-a koji sve članice prikupljaju na svom teritoriju za EU),
- sredstva koja članice uplaćuju na temelju bruto nacionalnog prihoda (0,67% ukupnog iznosa).

Europska komisija priprema nacrt Proračuna prema potrebama pojedinih institucija Europske unije. Nacrt treba biti gotov do 1. rujna za narednu godinu. Nakon toga, Nacrt ide na čitanje i razmatranje Vijeću ministara koje dodaje svoje amandmane, te takav Nacrt šalje Parlamentu. Parlament u roku od mjesec dana usvaja Nacrt ili ga vraća Vijeću ministara. Ako vijeće ministara ne prihvati amandmane u roku od 10 dana, uspostavlja se Odbor za usuglašavanje. Navedeni Odbor čine isti broj predstavnika Vijeća ministara i Parlamenta. Odbor u roku od 21 dan priprema zajednički Proračun. Ako ni nakon toga Proračun ne bude usvojen, Komisija priprema novi tekst Proračuna koji prolazi proceduru od početka. U slučaju da se Proračun ne izglasa do početka naredne godine, Europska unija svaki mjesec može potrošiti jednu dvanaestinu proračuna prošle godine.

Nakon donošenja Proračuna, Europska komisija upravlja programima i fondovima Europske unije. U upravljanju europskim fondovima najvažniji su provedbeno i ugovorno tijelo. U svojoj knjizi Belić (2011.) navodi da provedbeno tijelo raspisuje natječaj za dodjelu sredstava i određuje tko će procijeniti pristigle prijave te ono nadgleda provedbu projekta, dok ugovorno tijelo potpisuje ugovor s korisnicima i isplaćuje sredstva. Republika Hrvatska je, do ulaska u Europsku uniju, imala mogućnost povlačenja novčanih sredstava Europske unije preko Pretpristupnih fondova, a ulaskom u Europsku uniju postaje punopravni korisnik proračunskih sredstava Europske unije.

U nastavku slijedi primjer aktualnog natječaja kojeg je raspisalo Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, a objavljen je i na internetskoj stranici Europskih strukturnih i investicijskih fondova. Natječaj se odnosi na mikro, mala i srednja poduzeća, a u svrhu bolje konkurentnosti poduzeća na tržištu.

Inovacije novoosnovanih MSP-ova -II faza

Postavio: Europski Fondovi

Datum: 17.12.2018.

Datum objave: 14.12.2018.

Datum završetka natječaja: 29.06.2020.

Status: Otvoren

Tip sredstava: Bespovratna sredstva (darovnice)

Sektor: Ostalo

Regija: Hrvatska

Kratak opis natječaja:

Poziv je namijenjen novoosnovanim mikro, malim i srednjim poduzećima s ciljem njihovog poticanja na uspješno lansiranje proizvoda i usluga s potencijalom rasta i izvoza koji su novi na tržištu, s naglaskom na radikalne inovacije i znatno poboljšanje u komercijalizaciji proizvoda i usluga. Ovim Pozivom će se poticati inovativnost novoosnovanih MSP-ova za uvođenje inovacija koje rezultiraju proizvodom/uslugom koja je novost na tržištu.

Prihvatljivi prijavitelji: mikro, mala i srednja poduzeća

Ukupna alokacija: 150.000.000,00 HRK

Najniži iznos bespovratnih sredstava: 150.000,00 HRK

Najviši iznos bespovratnih sredstava: 1.400.000,00 HRK

Projektne prijedlozi podnositi će se putem sustava eFondovi u razdoblju od 15. veljače 2019. godine u 11:00:00 sati do 29. lipnja 2020. godine u 11:00:00 sati.

U Požeško – slavonskoj županiji, na područjima Općina Velika, Kaptol, Jakšić, Čaglin i Požege u tijeku je projekat odobren od Europske unije, a vezano za tradicijske obrte. Projekt obuhvaća mlade od 15 – 25 godina, a sa ciljem očuvanja tradicije i mogućnošću dugoročnog bavljenja obrtom.

7. ZAKLJUČAK

Kako se moglo vidjeti na početku rada, obrt i obrtnici su oduvijek imali utjecaj na gospodarstvo i zaposlenost u Republici Hrvatskoj. Obrtništvo je najstariji zanat, a radnici u obrtu - obrtnici imaju veliku ulogu u oblikovanju budućnosti budući da oni svojim podučavanjem prenose vlastita znanja i vještine na buduće obrtnike.

Obrtnici rade isključivo vlastitim sredstvima jer još uvijek ne postoji dovoljno velika zainteresiranost za kreditiranje u svrhu proširenja posla. Najveći razlog tome je strah obrtnika da neće biti u mogućnosti vraćati kredite, stoga rade u okviru svojih mogućnosti. Sve je jača industrijska proizvodnja i mali obrtnici se ne mogu s tim nositi. Trgovcima je primarno da proizvod bude što jeftiniji, a važnost kvalitete proizvoda ima sporednu ulogu. Kod obrtnika je suprotno. Oni paze na kvalitetu gotovog proizvoda ili usluge, a kvaliteta je uvijek skuplja, pa tako i kod proizvoda proizašlih iz obrtnih radionica. Isto tako, jedan obrtnik koji radi sam ili ima zaposlenog jednog do dva pomoćnika, nije u mogućnosti nositi se s količinom gotovog proizvoda koji može proisteći iz jedne tvornice s industrijskim strojevima i jeftinom radnog snagom.

Najveći omjer nesrazmjerne cijene i kvalitete gotovog proizvoda može se vidjeti u modnoj industriji. Modne kuće sa nekoliko stotina zaposlenih u mogućnosti su tijekom jedne sezone na tržište staviti po nekoliko modnih kolekcija. Obrtnik, koji ima prijavljenu krojačku radnju, najčešće vrši samo popravke robe koju je napravila modna kuća s nekoliko stotina zaposlenih. S obzirom da je gotovi proizvod iz industrijske proizvodnje najčešće jeftiniji od proizvoda obrtnika, kada se uz to još industrijskim proizvodima stavi popust, taj proizvod bude povoljnije kupiti novi, nego nositi na popravljanje.

Svi ti čimbenici utječu i na smanjenje obrtnih radionica i slabu zainteresiranost za obrtna zanimanja. Kada se uzme u obzir da Hrvatsku napuštaju mladi ljudi, dolazimo do toga da nam je sve veći broj obrtnika koji imaju 50 i više godina, a sve manji broj zainteresiranih mladih ljudi za obrte.

Iako je sve teže održavati obrtne radionice zbog raznih nameta i poreznih opterećenja, ipak svaki obrtnik teži tome da ima svoju radionicu, da može raditi ono što voli i poučavati mlade ljude svom zanatu. Također, svrha obrta je postizanje dobiti i materijalna sigurnost, ali kad se radi ono što se voli, onda se na proizvodu vide rezultati.

8. Literatura:

Knjige:

1. Barbić J., (1999.) Pravo društava, , Organizator, Zagreb
2. Belić M., (2011.) Potpore i javni natječaji iz EU fondova, Nova knjiga RAST, Zagreb
3. Gorenc V., (2003) Trgovačko pravo društava, Školska knjiga, Zagreb
4. Petrović S. i Ceronja P., (2018.) Osnove prava društava, Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet, Zagreb

Članci i znanstveni radovi:

5. Gongeta S., (2014.) Promjene regulatornog okvira njemačkog društva s ograničenom odgovornošću kao posljedica regulatorne konkurencije u području prava društava među državama članicama Europske unije, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Vol.35 No.2, str. 819 – 849
6. Obadić A., (2018.) Administrativne prepreke s kojima se suočavaju mala i srednja poduzeća na području zapošljavanja, Ekonomski preglednik, Vol. 69 No. 2, str. 163 - 187
7. Petrović S., (2013.) Obrt : pojam, djelatnosti, pravni oblik, odgovornost, Zbornik radova u čast 70. rođendana prof. dr. sc. Mihajla Dike, (2013.), str. 1067 – 1082
8. Vodič za poslovanje u obrtu, Savjetodavna služba Hrvatske obrtničke komore, (2015.), Hrvatska obrtnička komora, str. 14 - 15
9. Broj i struktura poslovnih subjekata po županijama – stanje 31. 12., (2018.), Sektor za financijske institucije, poslovne informacije i ekonomske analize, Odjel za makroekonomske analize, str. 18

Pravni propisi:

10. *Zakon o obrtu*, Narodne novine 143/2013
11. *Zakon o obveznim odnosima*, Narodne novine 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015, 29/2018
12. *Zakon o trgovačkim društvima*, Narodne novine 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15

Internetski izvori:

13. https://www.hok.hr/o_hok_u/povijest, 13. 01. 2019.
14. <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=44648>, 13. 01. 2019.
15. https://www.hok.hr/o_hok_u/obnova_djelovanja, 13. 01. 2019.
16. https://www.hok.hr/obrazovanje/majstorski_ispit, 06. 02. 2019.
17. <https://www.dzs.hr/>, 22. 01. 2019.
18. https://www.hok.hr/statistika/obrnici_i_zaposlenici_u_obrtima_osiguranici_mirovinskog_osiguranja, 23. 01. 2019.
19. <http://eufondovi.hr/natjecaji/najava-otvoreno-zatvoreno/inovacije>, 13. 02.2019.
20. http://infos.hok.hr/faq/a_pravni_savjeti/a4_oblik_poslovanja/u_cemu_je_razlika_između_obrta_i_trgovackog_drustva, 17. 01. 2019.

9. PRILOZI

Prilog br. 1

Popis djelatnosti koje se mogu obavljati sezonski:

- 01.1 Uzgoj jednogodišnjih usjeva
- 01.2 Uzgoj višegodišnjih usjeva
- 01.3 Uzgoj sadnog materijala i ukrasnog bilja
- 01.49 Uzgoj ostalih životinja (uključuje uzgoj puževa)
- 01.61 Pomoćne djelatnosti za uzgoj usjeva
- 01.63 Djelatnosti koje se obavljaju nakon žetve usjeva (priprema usjeva za primarna tržišta)
- 01.64 Dorada sjemena za sjemenski materijal
- 02.10 Uzgoj šuma i ostale djelatnosti u šumarstvu te sve djelatnosti s njima povezane
- 02.30 Skupljanje šumskih plodova i proizvoda, osim šumskih sortimenata
- 02.40 Pomoćne usluge u šumarstvu
- 03.1 Ribolov
- 03.2 Akvakultura
- 10.1 Prerada i konzerviranje mesa te proizvodnja mesnih proizvoda
- 10.2 Prerada i konzerviranje riba, rakova i školjki
- 10.3 Prerada i konzerviranje voća i povrća
- 10.39 Ostala prerada i konzerviranje voća i povrća (berba i prerada maslina)
- 10.85 Proizvodnja gotove hrane i jela
- 10.86 Proizvodnja ostale hrane, d.n.
- 11.0 Proizvodnja pića
- 13.30 Završna obrada tekstila
- 32.12 Proizvodnja nakita i srodnih proizvoda (uključujući popravak)
- 32.13 Proizvodnja imitacije nakita (bižuterije) i srodnih proizvoda

41 Gradnja zgrada

42 Gradnja građevina niskogradnje

43 Specijalizirane građevinske djelatnosti

46.11 Posredovanje u trgovini poljoprivrednim sirovinama, živom stokom, tekstilnim sirovinama i poluproizvodima (otkupne stanice)

47 Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima

50 Vodeni prijevoz

52.22 Uslužne djelatnosti u vezi s vodenim prijevozom

55 Smještaj

56 Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića

56.10 Djelatnosti restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane

66.12 Djelatnost posredovanja u poslovanju vrijednosnim papirima i robnim ugovorima

77.12 Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) kamiona

77.21 Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) opreme za rekreaciju i sport

77.22 Iznajmljivanje videokaseta i diskova

77.29 Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) ostalih predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo

77.34 Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) plovnih prijevoznih sredstava

77.35 Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) zračnih prijevoznih sredstava

77.39 Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) ostalih strojeva, opreme i materijalnih dobara, d.n.

79 Putničke agencije, organizatori putovanja (turoperator) i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti

povezane s njima

79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima

81.30 Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja okoliša

85.51 Obrazovanje i poučavanje u području sporta i rekreacije

93.11 Rad sportskih objekata

93.13 Fitness centri

93.19 Ostale sportske djelatnosti

93.21 Djelatnosti zabavnih i tematskih parkova

93.29 Ostale zabavne i rekreacijske djelatnosti, d.n.

96.01 Pranje i kemijsko čišćenje tekstila i krznenih proizvoda

96.02 Frizerski saloni i saloni za uljepšavanje

96.04 Djelatnosti za njegu i održavanje tijela

96.09 Ostale osobne uslužne djelatnosti, d.n. (uslužno pečenje plodina, uslužno piljenje drva i sl.) (Vodič za poslovanje u obrtu, Savjetodavna služba Hrvatske obrtničke komore, 2015.)

Prilog br. 2

Popis programa majstorskih zvanja

1. Alatničar	32. Kuhar
2. Autoelektričar	33. Ljevač
3. Autolakirer	34. Mehaničar poljoprivredne mehanizacije
4. Autolimar	35. Mesar
5. Automehaničar	36. Mlinar
6. Autoserviser	37. Mljekar
7. Bravar	38. Natkonobar
8. Brodski mehaničar	39. Očni optičar
9. Dimnjačar	40. Obučar
10. Elektroinstalater	41. Ortopedski obučar
11. Elektromehaničar	42. Pečar
12. Elektroničar - mehaničar	43. Pediker
13. Fasader	44. Pekar
14. Fotograf	45. Pismoslikar
15. Frizer	46. Plinoinstalater
16. Galanterist	47. Precizni mehaničar
17. Graditelj brodova	48. Puškar
18. Graditelj orgulja	49. Slastičar
19. Glazbalar	50. Soboslikar - ličilac
20. Instalater grijanja i klimatizacije	51. Staklar
21. Kemijski čistač	52. Stolar
22. Klesar	53. Strojbravar
23. Klobučar	54. Tapetar
24. Kotlar	55. Tesar
25. Kovač	56. Tokar
26. Kozmetičar	57. Trgovac
27. Krojač muške odjeće	58. Urar
28. Krojač ženske odjeće	59. Vodoinstalater
29. Limar	60. Vodoinstalater, instalater grijanja i klimatizacije
30. Krovopokrivač	61. Zidar
31. Krznar	62. Zlatar

Prilog br. 3

»POPIS VEZANIH I POVLAŠTENIH OBRTA«

Razred	Naziv vezanog obrta NKD 2007. (NN br. 58/07)	Naziv zanimanja	Složenost zanimanja	
			Uvjet za obavljanje obrta	Daljnja kvalifikacija
	A. POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO			
02.30.01	Skupljanje šumskih gljiva	Sakupljač gljiva	1	–
	C. PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA			
10.11	Prerada i konzerviranje mesa	Mesar	5	–
10.51.01	Prerada mlijeka i proizvodnja sira	Mljekar	3	5
10.61.01	Mljevenje žitarica: proizvodnja brašna, drobine, prekrupe ili kuglica od pšenice, raži, zobi, kukuruza i drugih žitarica	Mlinar	3	5
10.71	Proizvodnja kruha; proizvodnja svježih peciva i sličnih proizvoda te kolača	Pekar	3	5
		Slastičar	3	5
10.72	Proizvodnja dvopeka, keksa i srodnih proizvoda; proizvodnja trajnih peciva i sličnih proizvoda te kolača	Pekar	3	5
		Slastičar	3	5
14.10.01	Proizvodnja muške odjeće, po mjeri	Krojač muške odjeće	5	–
14.10.02	Proizvodnja ženske odjeće, po mjeri	Krojač ženske odjeće	5	–

14.19.01	Proizvodnja šešira i kapa	Klobučar	3	5
14.20.01	Proizvodnja – šivanje kaputa i jakni od krzna, po mjeri	Krznar	5	–
15.12.01	Proizvodnja kovčega i torbi, ručnih torbica	Galanterist	3	5
15.20.01	Proizvodnja obuće po narudžbi i u vrlo malim serijama	Obučar	5	–
16.23.01	Proizvodnja građevne stolarije i elemenata – drvenih traverza, greda, i krovnih konstrukcija	Tesar	5	–
16.23.02	Proizvodnja građevne stolarije i elemenata – vrata prozora, stubišta i sl.	Stolar	3	5
16.23.03	Proizvodnja građevne stolarije i elemenata – proizvodnja parketa	Parketar	1	–
16.29.01	Proizvodnja raznovrsnih jednostavnih proizvoda od drva – drški i dijelova za alat, metli i četki	Drvogalanterist	1	–
		Drvotokar	1	–
16.29.02	Proizvodnja drvotokarskih proizvoda (drveni kalupi za obuću, vješalice, figurice, intarzije i dr.)	Drvotokar	1	–
		Drvogalanterist	1	–
22.11.01	Protektiranje vanjskih guma	Vulkanizer	1	–
22.20.01	Proizvodnja proizvoda od plastike	Prerađivač plastičnih masa	1	–

23.13.01	Proizvodnja čaša i ostalih proizvoda za kućanstvo od običnog stakla i kristala	Staklar	5	–
23.70	Rezanje, oblikovanje i obrada kamena	Klesar	5	–
24.50	Lijevanje metala	Ljevač	3	5
25.11.01	Proizvodnja, održavanje i popravak metalnih konstrukcija i njihovih dijelova	Bravar	5	–
		Strojbravar	5	–
25.12	Proizvodnja i montiranje vrata i prozora od PVC-a i metala	Proizvođač i monter vrata i prozora od PVC-a i metala	2	–
25.20.01	Proizvodnja, održavanje i popravak cisterni, rezervoara i sličnih posuda od metala; i kotlova za centralno grijanje	Kotlar	5	–
		Bravar	5	–
		Strojbravar	5	–
25.30	Proizvodnja parnih kotlova, osim kotlova za centralno grijanje toplom vodom	Kotlar	5	–
		Bravar	5	–
		Strojbravar	5	–
25.40.01	Proizvodnja lakog vatrenog oružja	Puškar	5	–
25.50	Kovanje, prešanje, štancanje i valjanje metala; metalurgija praha	Kovač	3	5

25.60.01	Tokarenje, struganje	Tokar	3	5
25.60.02	Elektrozavarivanje	Elektrozavarivač	1	–
25.60.03	Zavarivanje plinom	Zavarivač plinom	1	–
25.60.04	Brušenje alata	Brusač alata	1	–
25.72	Proizvodnja brava i okova	Bravar	3	5
25.73	Proizvodnja alata	Alatničar	5	–
25.99.01	Proizvodnja raznih proizvoda od metala – žljebova i sl. limarskih proizvoda	Limar	3	5
26.20	Proizvodnja računala (kompjutora) i periferne opreme	Elektroničar mehaničar	3	5
		Tehničar za računalstvo	4	–
		Elektroničar	4	–
26.51.01	Proizvodnja, popravak i održavanje osjetljivih laboratorijskih vaga	Precizni mehaničar	3	5
26.51.02	Proizvodnja mikroskopa i mjerila za lom svjetlosti	Precizni mehaničar	5	–
		Elektroničar mehaničar	5	–
26.51.03	Proizvodnja, popravak i održavanje aparata za mjerenje električnih veličina	Elektroničar mehaničar	3	5
26.51.04	Proizvodnja, popravak i održavanje mjerila za opskrbljivanje vodom, plinom	Precizni mehaničar	5	–

	i benzinom			
26.51.05	Proizvodnja, popravak i održavanje mjerila za opskrbljivanje strujom	Elektromehaničar	5	–
26.51.06	Proizvodnja instrumenata i aparata za izvođenje kemijskih i fizikalnih analiza – mehanički instrumenti	Precizni mehaničar	5	–
		Elektroničar mehaničar	5	–
26.51.07	Proizvodnja instrumenata i aparata za izvođenje kemijskih i fizikalnih analiza – električni aparati	Elektroničar mehaničar	5	–
		Precizni mehaničar	5	–
26.51.08	Proizvodnja, popravak i održavanje instrumenata i aparata za mjerenje i provjeru protoka, razine tlaka i drugih promjenjivih veličina, tekućina i plinova, mjerača protoka, mjerila razine, manometara, mjerača topline	Precizni mehaničar	5	–
26.51.09	Proizvodnja raznih mjernih, kontrolnih ili testirajućih instrumenata, aparata ili strojeva, hidrometara, termometara, barometara i sl. – mehanički instrumenti	Precizni mehaničar	5	–
26.51.10	Proizvodnja, popravak i održavanje raznih električnih, mjernih, kontrolnih ili regulacijskih instrumenata, aparata ili uređaja za procesno-instrumentacijske i druge namjene – elektronički instrumenti	Elektroničar mehaničar	5	–
26.60.01	Proizvodnja instrumenata i aparata za primjenu u medicinske, kirurške, zubarske i veterinarske svrhe – elektrodijagnostičkih aparata	Elektroničar mehaničar	5	–
26.60.02	Proizvodnja instrumenata i aparata za primjenu u medicinske, kirurške,	Precizni mehaničar	5	–

	zubarske i veterinarske svrhe – mehaničkih aparata			
26.70.01	Proizvodnja optičkih instrumenata i fotografske opreme	Precizni mehaničar	3	5
26.70.02	Proizvodnja i popravak naočala	Očni optičar	5	–
27.12.01	Proizvodnja opreme za distribuciju i kontrolu električne energije	Elektromehaničar	5	–
		Elektroinstalater	5	–
27.51.01	Proizvodnja električnih aparata za kućanstvo	Elektromehaničar	5	–
27.52.01	Izrada i montaža peći i kamina	Pečar	3	5
27.90.01	Proizvodnja ostale električne opreme	Elektromehaničar	5	–
28.10.01	Proizvodnja strojeva za opće namjene	Strojbravar	5	–
		Elektromehaničar	5	–
28.11.01	Proizvodnja brodskih motora i njihovih dijelova	Brodski mehaničar	3	5
		Automehaničar	3	5
		Automehatroničar	3	5
		Autoserviser	5	–
28.23	Proizvodnja uredskih strojeva i opreme (osim proizvodnje računala i periferne	Elektroničar mehaničar	3	5

	opreme)			
		Tehničar za računalstvo	4	–
		Elektroničar	4	–
28.30.01	Proizvodnja strojeva za poljoprivredu i šumarstvo	Mehaničar poljoprivredne mehanizacije	3	5
		Automehaničar	3	5
		Automehatroničar	3	5
		Autoserviser	5	–
28.94.01	Proizvodnja šivaćih strojeva i njihovih glava	Precizni mehaničar	3	5
28.99.01	Proizvodnja strojeva, strojnih dijelova, elemenata i sklopova	Strojbravar	5	–
		Bravar	5	–
30.10	Gradnja brodova i čamaca	Graditelj brodova	5	–
31.00.01	Proizvodnja namještaja	Stolar	5	–
31.09.01	Tapeciranje namještaja	Tapetar	3	5
32.12.01	Proizvodnja nakita i srodnih proizvoda, osim nakita i proizvoda od srebra	Zlatar	5	–
32.20.01	Proizvodnja glazbenih instrumenata	Glazbalar	3	5

32.20.02	Proizvodnja orgulja uključujući i harmonije i sl. klavijaturne instrumente sa slobodnim metalnim piskovima	Graditelj orgulja	3	5
32.50.01	Proizvodnja i popravak ortopedskih cipela	Ortopedski obučar	5	–
32.99.01	Proizvodnja žigova za datiranje, pečačenje ili numeriranje, ručnih naprava za otiskivanje natpisa ili gravura	Graver pečatorezac	1	–
33.11.01	Popravak i održavanje lakog vatrenog oružja	Puškar	5	–
33.12.01	Održavanje i popravak strojeva za opće namjene	Strojbravar	5	–
		Elektromehaničar	5	–
33.12.02	Održavanje i popravak brodskih motora i njihovih dijelova	Brodski mehaničar	3	5
		Automehaničar	3	5
		Automehatroničar	3	5
		Autoserviser	5	–
33.12.03	Održavanje i popravak strojeva za poljoprivredu i šumarstvo	Mehaničar poljoprivredne mehanizacije	3	5
		Automehaničar	3	5
		Automehatroničar	3	5

		Autoserviser	5	–
33.12.04	Održavanje i popravak šivaćih strojeva i njihovih glava	Precizni mehaničar	3	5
33.12.05	Popravak i montiranje strojeva, strojnih dijelova, elemenata i sklopova	Strojbravar	5	–
		Bravar	5	–
33.13.01	Popravak i održavanje mikroskopa i mjerila za lom svjetlosti	Precizni mehaničar	5	–
		Elektroničar mehaničar	5	–
33.13.02	Popravak i održavanje instrumenata i aparata za izvođenje kemijskih i fizikalnih analiza – mehanički instrumenti	Precizni mehaničar	5	–
		Elektroničar mehaničar	5	–
33.13.03	Popravak i održavanje instrumenata i aparata za izvođenje kemijskih i fizikalnih analiza – električni aparati	Elektroničar mehaničar	5	–
		Precizni mehaničar	5	–
33.13.04	Popravak i održavanje raznih mjernih, kontrolnih ili testirajućih instrumenata, aparata ili strojeva, hidrometara, termometara, barometara i sl. – mehanički instrumenti	Precizni mehaničar	5	–
33.13.05	Popravak i održavanje instrumenata i aparata za primjenu u medicinske, kirurške, zubarske i veterinarske svrhe – elektrodijagnostičkih aparata	Elektroničar mehaničar	5	–
33.13.06	Popravak i održavanje instrumenata i aparata za primjenu u medicinske, kirurške, zubarske i veterinarske svrhe – mehaničkih aparata	Precizni mehaničar	5	–

33.13.07	Popravak i održavanje optičkih instrumenata i fotografske opreme	Precizni mehaničar	5	–
33.14.01	Popravak i održavanje opreme za distribuciju i kontrolu električne energije	Elektromehaničar	5	–
		Elektroinstalater	5	–
33.14.02	Popravak i održavanje ostale električne opreme	Elektromehaničar	5	–
33.15	Popravak i održavanje brodova i čamaca	Graditelj brodova	5	–
	F. GRAĐEVINARSTVO			
41.20.01	Građenje zgrada (visokogradnja)	Zidar	5	–
43.21	Elektroinstalacijski radovi	Elektroinstalater	5	–
43.22.01	Izvođenje instalacija za vodu u građevinama	Vodoinstalater	3	5
		Vodoinstalater, instalater grijanja i klimatizacije	5	–
		Instalater kućnih instalacija	3	5
43.22.02	Izvođenje instalacija za grijanje, hlađenje i ventilaciju u građevinama	Instalater grijanja i klimatizacije	3	5
		Vodoinstalater, instalater grijanja i klimatizacije	5	–

		Instalater kućnih instalacija	3	5
43.22.03	Ugrađivanje plinskih uređaja i izvođenje plinskih instalacija u građevinama	Plinoinstalater	5	–
43.29.01	Ugrađivanje u zgrade i druge građevinske objekte dizala	Elektromehaničar	5	–
		Strojbravar	5	–
43.29.02	Ugrađivanje u zgrade i druge građevinske objekte pokretnih stepenica	Elektromehaničar	3	5
		Strojbravar	3	5
43.29.03	Izolacijski radovi	Izolater	1	–
43.31	Fasadni i štukaturski radovi	Fasader	3	5
		Zidar	3	5
43.33.01	Postavljanje zidnih ili podnih keramičkih, betonskih ili kamenih pločica	Keramičar	1	–
43.33.02	Postavljanje parketa i drugih drvenih podnih obloga, tapisona, linoleuma	Podopolagač	1	–
43.33.03	Postavljanje podnih i zidnih obloga od teraca, mramora, granita i škriljca	Teracer	1	–
43.34.01	Izvođenje soboslikarskih i ličilačkih radova na građevinama	Soboslikar – ličilac	3	5
43.34.02	Postavljanje stakala, ogledala...	Građevinski staklar	1	–

43.91.01	Izvođenje krovnih konstrukcija	Tesar	5	–
43.91.02	Pokrivanje krovnih konstrukcija	Krovopokrivač	3	5
43.99.01	Armirački radovi – savijanje armatura	Armirač	1	–
43.99.02	Montaža i demontaža skela i radnih platformi	Tesar	3	5
		Zidar	3	5
	G. TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA			
45.10.01	Trgovina motornim vozilima na malo	Prodavač	3	5*
		Srednja stručna sprema ekonomskog ili komercijalnog smjera	4	–
		Srednja stručna sprema u odgovarajućem zanimanju	3 ⁺	
		Gimnazija	4 ⁺⁺	
		Upravni referent	4 ⁺⁺	
		Administrativni tajnik	4 ⁺⁺	
45.20.01	Održavanje i popravak motornih vozila	Autoserviser	5	–
		Automehatroničar	5	–

45.20.02	Održavanje i mehanički popravci motornih vozila	Automehaničar	5	–
		Automehatroničar	5	–
		Autoserviser	5	–
45.20.03	Održavanje i električarski popravci motornih vozila	Autoelektričar	5	–
		Automehatroničar	5	–
		Autoserviser	5	–
45.20.04	Održavanje i popravak karoserija	Autolimar	3	5
45.20.05	Prskanje i bojenje motornih vozila	Autolakirer	3	5
45.20.06	Popravci vanjskih i unutarnjih guma te podešavanje i zamjena guma	Vulkanizer	1	–
45.40.01	Održavanje i popravak motocikla i njihovih dijelova i pribora	Automehaničar	3	5
		Automehatroničar	3	5
47.00.01	Trgovina na malo u specijaliziranoj prodavaonici	Prodavač	3	5*
		Srednja stručna sprema ekonomskog ili komercijalnog smjera	4	–
		Srednja stručna sprema u odgovarajućem zanimanju	3+	

		Gimnazija	4 ⁺⁺	
		Upravni referent	4 ⁺⁺	
		Administrativni tajnik	4 ⁺⁺	
47.10.01	Trgovina na malo u nespecializiranim prodavaonicama	Prodavač	3	5*
		Srednja stručna sprema ekonomskog ili komercijalnog smjera	4	–
		Gimnazija	4 ⁺⁺	
		Upravni referent	4 ⁺⁺	
		Administrativni tajnik	4 ⁺⁺	
47.10.02	Prodaja robe u kiosku	Pomoćni prodavač	1	–
	I. DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE			
55.10.01	Hotel, hotel baština, aparthotel, turističko naselje, turistički apartmani, pension, guest house s uslugom prehrane, pića, napitaka i slastica	Kuhar	5	–
		Kuhar wellness i dijetalne prehrane	5	–
		Natkonobar	5	–
		Hoteljersko turistički – tehničar	4	–

		Hotelijer – ugostitelj	4	–
55.30.01	Kamp i kamp naselje s uslugom prehrane, pića, napitaka i slastica	Kuhar	3	5
		Kuhar wellness i dijetalne prehrane	3	5
		Konobar	3	5
		Hoteljersko turistički – tehničar	4	–
		Hotelijer – ugostitelj	4	–
55.30.02	Kamp i kamp naselje bez usluga prehrane, pića, napitaka i slastica	Kuhar	3	5
		Kuhar wellness i dijetalne prehrane	3	5
		Konobar	3	5
		Hoteljersko turistički – tehničar	4	–
		Hotelijer – ugostitelj	4	–
55.90.01	Turistički apartmani bez usluge prehrane, pića, napitaka i slastica	Konobar	3	5
		Hoteljersko turistički – tehničar	4	–
		Hotelijer – ugostitelj	4	–

		Kuhar wellness i dijetalne prehrane	3	5
		Kuhar	3	5
55.90.02	Omladinski hotel i hostel s uslugom prehrane, pića, napitaka i slastica	Kuhar	5	–
		Kuhar wellness i dijetalne prehrane	5	–
		Natkonobar	5	–
		Hoteljersko turistički – tehničar	4	–
		Hotelijer – ugostitelj	4	–
55.90.03	Omladinski hotel i hostel bez usluge prehrane, pića, napitaka i slastica	Kuhar	3	5
		Kuhar wellness i dijetalne prehrane	3	5
		Konobar	3	5
		Hoteljersko turistički – tehničar	4	–
		Hotelijer – ugostitelj	4	–
56.10.01	Restorani i gostionice	Kuhar	5	–
		Kuhar wellness i dijetalne prehrane	5	–

56.10.02	Zdravljac i zalogajnice	Priprematelj jednostavnih jela i slastica	1	–
56.10.03	Pečenjarnice	Pečenjar	1	–
56.10.04	Objekti brze prehrane (fast food), objekti jednostavnih usluga	Priprematelj jednostavnih jela i slastica	1	–
		Poslužitelj jela i pića	1	–
56.10.05	Pizzeria	Priprematelj bureka i pizza	1	–
56.10.06	Slastičarnice u kojima se pripremaju i uslužuju slastice	Slastičar	5	–
56.10.07	Slastičarnice u kojima se priprema i uslužuje sladoled	Slastičar	3	5
56.10.08	Slastičarnice u kojima se samo uslužuju slastice	Poslužitelj jela i pića	1	–
		Priprematelj jednostavnih jela i slastica	1	–
56.21	Djelatnosti kateringa	Kuhar	3	5
		Kuhar wellness i dijetalne prehrane	3	5
56.30.01	Buffeti i pivnice	Poslužitelj jela i pića	1	–
		Priprematelj jednostavnih jela i	1	–

		slastica		
56.30.02	Kavana	Slastičar	3	5
		Konobar	3	5
		Kuhar wellness i dijetalne prehrane	3	5
		Kuhar	3	5
56.30.03	Konobe, krčme i kleti	Priprematelj jednostavnih jela i slastica	1	–
		Poslužitelj jela i pića	1	–
56.30.04	Caffe barovi, noćni barovi, noćni klubovi, disco barovi i disco clubovi	Poslužitelj jela i pića	1	–
		Priprematelj jednostavnih jela i slastica	1	–
56.30.05	Bistro	Priprematelj jednostavnih jela i slastica	1	–
	J. INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE			
58.19.01	Izdavanje (izrada) fotografija, gravura, razglednica, postera, plakata	Fotograf	3	5
	M. STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI			

69.20.01	Računovodstveni, knjigovodstveni poslovi	SSS financijsko–računovodstvenog smjera, upravni referent, ekonomist	4	
74.20.01	Fotografske djelatnosti, osim rada automata za fotografiranje	Fotograf	3	5
		Fotografski dizajner	4	-
	N. ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI			
81.22.01	Čišćenje dimnjaka, kamina, peći, štednjaka, peći za spaljivanje, kotlova, ventilacijskih ispušnih cijevi	Dimnjačar	5	–
	S. OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI			
95.11	Popravak računala i periferne opreme	Elektroničar mehaničar	4	–
		Tehničar za računarstvo	4	–
95.12	Popravak komunikacijske opreme	Elektroničar mehaničar	3	5
95.21	Popravak elektroničkih uređaja za široku potrošnju	Elektroničar mehaničar	3	5
95.22.01	Popravak i održavanje električnih aparata za kućanstvo	Elektromehaničar	5	–
95.24.01	Popravak namještaja i pokućstva	Stolar	3	5
95.24.02	Popravak tapeciranog namještaja	Tapetar	3	5

95.25.01	Popravak satova	Urar	3	5
95.25.02	Popravak nakita od plemenitih metala	Zlatar	3	5
95.29.01	Popravak bicikla	Mehaničar za bicikle	1	–
96.01.01	Kemijsko čišćenje tekstila i krznenih proizvoda	Kemijski čistač	5	–
96.02.01	Frizerski saloni	Frizer	5	–
96.02.02	Pedikerski saloni	Pediker	5	–
96.02.03	Kozmetički saloni	Kozmetičar	3	5
96.04.01	Masaža tijela	Maser	1	3
96.09.01	Cvjećarsko aranžerske usluge	Cvjećar aranžer	1	–
96.09.02	Pismoslikarske usluge	Pismoslikar	3	5

Prilog br. 4

POPIS POVLAŠTENIH OBRTA

Razred	Naziv povlaštenog obrta NKD 2007. (NN br. 58/07)	Naziv zanimanja	Složenost zanimanja
	A. POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO		
03.11	Morski ribolov	Morski ribar	1*
03.12	Slatkovodni ribolov	Slatkovodni ribar	1*
03.21	Morska akvakultura	Uzgajivač ribe i drugih morskih organizama	1*
03.22	Slatkovodna akvakultura	Uzgajivač ribe i drugih slatkovodnih organizama	1*
	B. RUDARSTVO I VAĐENJE		
08.11.01	Vađenje kamena – jednostavni rudarski radovi	Rudar površinskog kopa	3
08.11.02	Vađenje kamena – složeni rudarski radovi	Rudarski tehničar	4
08.12.01	Vađenje šljunka, pijeska i gline – jednostavni rudarski radovi	Rudar površinskog kopa	3
08.12.02	Vađenje šljunka, pijeska i gline – složeni rudarski radovi	Rudarski tehničar	4
	C. PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA		

25.40.01	Proizvodnja lakog vatrenog oružja	Puškar	5
33.11.01	Popravlak i održavanje lakog vatrenog oružja	Puškar	5
	G. TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA		
47.70.01	Ostala trgovina na malo u specijaliziranim prodavaonicama, specijalizirana na malo oružjem i streljivom	Prodavač	3
		Puškar	5
		Srednji ekonomist	4
		Gimnazija	4 ⁺⁺
	N. ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI		
80.10.01	Obavljanje poslova tehničke zaštite	Zaštitar-tehničar	4

Prilog br. 5

Potvrda o položenom majstorskom ispitu

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA
ZAGREB, ILICA 49

Na temelju članka 58. stavak 6. i članka 68. Zakona o obrtu ('Narodne novine' br. 49/03 - pročišćeni tekst), članka 171. stavak 2. Zakona o općem upravnom postupku ('Narodne novine' br. 53/91 i 103/96), članka 40. stavak 2. alineja 6. Pravilnika o postupku i načinu polaganja majstorskog ispita te ispita o stručnoj osposobljenosti ('Narodne novine' br. 88/02) i članka 7. stavak 4. Statuta Hrvatske obrtničke komore ('Narodne novine' br. 116/02 - pročišćeni tekst i 158/02, 101/4 i 187/04) izdaje se

POTVRDA

MARIJA, Adam, PETROVIĆ

rođen-a 14.02.1977., u POŽEGA državljan-ka Republike Hrvatske polagao-la je majstorski ispit u Požegi od 24.04.2006. do 26.05.2006. i stekao-la zvanje

MAJSTOR FRIZER

Imenovanom-oj će sukladno članku 58. stavak 5. Zakona o obrtu biti izdana diploma.

Potvrda je oslobođena od upravnih pristojbi na temelju članka 7. točka 14. Zakona o upravnim pristojbama.

Urbroj: 10-949-571/11-7-2006

Br. matične knjige: M-XI-2/28

Zagreb, 29.05.2006.

Glavni tajnik HOK-a

dr. Petar Sindičić

Prilog br. 6

Izvadak iz obrtnog registra

REPUBLIKA HRVATSKA
URED DRŽAVNE UPRAVE
U POŽEŠKO-SLAVONSKOJ ŽUPANIJI
Služba za gospodarstvo i imovinsko-pravne poslove
Odjel za gospodarstvo
POŽEGA, ŽUPANIJSKA 11, 34000 POŽEGA

POŽEGA, 10.02.2019.

IZVADAK IZ OBRITNOG REGISTRA

A. SUBJEKT UPISA

MBO	90379454	Br. obrtnice	11010001231	Broj reg. uloška	1231	Stanje obrta	U radu
Naziv obrta	Uslužno rezanje građe PETROVIĆ, vl. Antun Petrović, Biškupci 35						
Skraćeni naziv	PILANA PETROVIĆ						
Datum osniv.	17.06.1999.	Datum početka obav. obrta				17.06.1999.	
Datum prest.		Datum posljednje promjene				23.10.2008.	
Sjedište obrta	Ptt broj	Ptt ured	Općina/grad - Naselje		Ulica i kućni broj		
	34330	VELIKA	VELIKA - BIŠKUPCI		BIŠKUPCI 35		
Vlasnik / ortaci	RB	D. rod. / MBS	Prezime i ime / Tvrtka		Adresa stanovanja / sjedišta		
	1	16.01.1980.	PETROVIĆ ANTUN (OIB: 88868444217)		REPUBLIKA HRVATSKA, VELIKA, BIŠKUPCI, BIŠKUPCI 35		
Pretežita djelatnost (NKD 2007)	16.10 - PROIZVOD. PILJENE GRAĐE, OSIM NESASTAVLJ. MATERIJ. ZA PODOVE; IMPREGNACIJA DRVA						
DJELATNOST - NKD 2007							
RB	Sifra	Opis djelatnosti				Datum	
1	16.10	PROIZVOD. PILJENE GRAĐE, OSIM NESASTAVLJ. MATERIJ. ZA PODOVE; IMPREGNACIJA DRVA				17.06.1999	
2	96.09	OSTALE OSOBNE USLUŽNE DJELATNOSTI, D. N. (REZANJE GRAĐE)				17.06.1999	

C. UPIS U OBRITNI REGISTAR

RB	Datum	Opis upisa	Uredbeni broj	Klasifikacijski broj
1	17.06.1999.		2177-01-02/4-99-2	UPI-311-02/99-01/126
	Vrsta promjene	1 UPIS NOVOG OBRTA I POČETAK OBAVLJANJA OBRTA		
2	23.10.2008.	Uskladjivanje prema NKD 2007.	2177-03-02/3-08-1	UPI-311-02/08-01/401
	Vrsta promjene	90 OSTALE NESPOMENUTE PROMJENE		

IZJAVA O AUTORSTVU RADA

Ja, Marija Petrović, pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor završnog rada pod naslovom **Obrt** te da u navedenom radu nisu na nedozvoljen način korišteni dijelovi tuđih radova.

U Požegi, 6. ožujka 2019.

Marija Petrović
